

Szerkesztőség:

Arad-csanádi egyesült vasutak... Bérmentesen leveleket csak ismert... Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Arad-csanádi egyesült vasutak... az ártási pénzek és a kiadás körül... azok bérmentesen küldendő.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenik kétféle és háromszor...

Előfizetési árak:

Table with subscription rates for different durations and locations.

Hirdetési árak:

Hasábos postisor egyeztető hirdetés... Nyitólár sora 15 krajczár.

Baross és Wekerle?

Budapest, aug. 15.

Baross Gábor már megkezdte a reformokat a közlekedés terén... Wekerle s vele Láng Lajos következnek.

A Baross reformja, a zóna-rendszer, amint már egyszer említettük... az utazást mindenki nézve lehetőséggé teszi.

A Baross zónarendszere, majd az ő kifejtett teljes működésében... a zónarendszer tisz ezel napjának hatályba lépésétől kezdve.

Ha ez a zóna-rendszer kifizeti magát, pedig kell, hogy kifizesse... az olaszok afrikai ügye, vagy a krétai ügy.

Az olaszok afrikai ügye, vagy a krétai ügy; a Balkán félsziget alakulása... a zóna-rendszer lehet, először valamennyi.

Ez az a Baross szerencséje... Kétórát lelkesezzél, mikor a megindult szívből forrón felbugyogó érzelem ékes kifejezést talál.

nagy munkájához. Jóakaratot, szorgalmat, becsületes törekvést s a teremtő erőnek némi nyilvánulását tapasztaltuk eddig is.

Wekerlének ama ténye, hogy Magyarországának szédületes sebességgel rohanó haladását megállítanunk nem kell, hanem lehetővé tenni.

Es most ez az ember adórendszerünk reformálásába fog bele. A Bach-korszak ósdi kerékágában rjikorgó ome jármű kicserélésére szánta magát.

Es adjon a teremtő e két nagy embernek, hozzájuk méltó nagy erőt, feltett eszéleik kivételéhez, amely czélok burkában országunk jövőjének gyémántja rejlik!

G. B.

A zóna és az államvutak bevételei. A magyar államvasutak összes üzletvezetőseinek területén folyó augusztus hó 1-től 10-ig.

Korai volt hát némelyek a r ö m e a napokban közlött hetikimutatás felett, melyben július két utolsó napjának forgalmi adatai is befoglaltattak.

A zónarendszer tisz ezel napjának hatályba lépésétől kezdve a zóna-rendszer tisz ezel napjának hatályba lépésétől kezdve.

A nazarénuok. T e l e t i G z a gróf belügyminiszter, a következő rendeletet intézte Torontál-nyerge aispánjához.

„Viribus unitis“.

Arad, aug. 16.

Kétórát lelkesezzél, mikor a megindult szívből forrón felbugyogó érzelem ékes kifejezést talál, szötte be Vilmos császár a „viribus unitis“ szavakat felköszöntőjébe.

Megtalálta a legszerencsésebb szót a jelen alkalomra, éppen azt a szót, mely a felséges férfival, ki azt jelszavának választotta.

„Viribus unitis!“ Az ifju dalia jelszavának választá e jelentőségteljes két szót, a midőn viharos időben a sors őt, a tizennyolcz éves ifjút ama trónra álltá, melyet a végzetes félreértések sokasága környezett.

Az ebéd kezdete hat órára volt kitűzve. A teremben már hat órákor nagy volt az élénkség; a szolgák egész serege jart-kelt.

A „viribus unitis“ története a mind volt a monarchián belül, vonásról-vonásra egy ismétlődött a Németbirodalomhoz való viszony tekintetében.

Németország s Ausztria-Magyarország, mindegyik halad a maga ösvényén s teljes odaadással, tökéletes szabadságban ápolja mindegyik a maga érdekeit.

Viribus unitis, szabad, de feloldhatlan egyesülésben állanak Ausztria és Magyarország együtt, hogy kifelé egyetlen, hatalmas egységet képezzenek.

szellemtől áthatva, e g y akarattól vezetve áll. Es épp ily szabadon s éppen azért feloldhatlanul összekötve áll az egész világgal szemben a német-osztrák-magyar szövetség.

Viribus unitis... Német testvéreinkkel vállatve akarunk állani a béke megővására s egyestülve, vállatve fogunk küzdeni mindenki ellen.

A király Berlinben.

(Harmadik nap.)

Berlin, aug. 15.

A Ferencz József király tiszteletére a berlini királyi kastély fehér termében rendezett dísz-ebéd lefolyásáról adjuk még a következő érdekes leírást:

A fény rendkívüli volt, a terem fehér márványfalai fénytengerben úsztak, a melyet a hegyi kristályból készült csillárok árasztottak szét.

Az ebéd kezdete hat órára volt kitűzve. A teremben már hat órákor nagy volt az élénkség; a szolgák egész serege jart-kelt.

Par pillanat múlva mintegy negyven főnyi esztás zsinosor, vörös ruhás apród lép be. Ezek kettős sorban állanak fel a két császár és a császárné ülhelyei mögött.

Most belép Ferencz József király, karján Augustus Viktória császárnéval. A király porosz huszár-egyenruhát visel s a fekete sas rendszalagát.

A díszebéd alatt a császár és a császárné folyton igen élénken és szívesen társalogtak Ferencz József ő felségével.

testőrdragonyos egyenruhát visel, sógornóját Frigyes Lipót hercegnét vezető karon, a hercegné ádá, széke hölgy, a kinek igen jól áll minden dísz nélküli való, egyszerű felbíruba.

Alig ülnek le a felségek, s alig kezdik az osztrák feladni, egyszerre megjelenik Bismarck herceg. Ő az udvaroncok nagy rétegétére pár perccel megkészt, de es őt nem akadályozza abban, hogy büszkén és egyenes tartással helyére lépkedjen.

Most már szemügyre lehet venni az asztal körüli elhelyezkedés sorrendjét. Az osztrák-magyar uralkodó a német császár és osztrák-közvetlen, velük szemben Bismarck és Szechenyi gróf között van.

Bismarck herceg igen jó estében van, osupa élet és mozgékony; nem úgy Moltke, a ki most az állapot vizsgálja egészen belemerülve, majd pedig látzólag közönyösen maga elé néz.

Nemcsak a kancellár, hanem a két uralkodó is a lehető legjobb hangulatban van. Ferencz József király, a ki idáig igen komoly hangulatban létezett lenni, ma egészen feldertült; szomszédja, a császárné el is zóvet mindent, hogy őt ezen hangulatában megtartsa s ő felsége egy ilyen alkalommal magragadja s kétszer megoskoltja a császárné kezét.

Mikor az ebéd vége felé jár, az uralkodók mögött, az apródok közt egyszerre megjelenik két fekete frakkos ur; ezek a német birodalmi gyűlés legjobb gyorsírói.

Par pillanat múlva mintegy negyven főnyi esztás zsinosor, vörös ruhás apród lép be. Ezek kettős sorban állanak fel a két császár és a császárné ülhelyei mögött.

A díszebéd alatt a császár és a császárné folyton igen élénken és szívesen társalogtak Ferencz József ő felségével.

A díszebéd alatt a császár és a császárné folyton igen élénken és szívesen társalogtak Ferencz József ő felségével.

Szeged, aug. 15.

Ma érkeztek meg Szegedre az ország minden részéről azok a dalgyletek, amelyek...

Elsőnek a pécsi s a bátaszéki dalárdák érkeztek meg, aztán jöttek a többiek.

Az érkező dalgyletek mind meg voltak külbiztosítva egymástól. A bátaszéki dalárda...

Az állami törvényszék délutáni ülése előtt és után a szenátorok...

Királyunk berlini bucsuja. Berlinből jelentik 15-iki kelettel: Ma igen fontos értekezések voltak...

Ezen politikai és katonai konferenciáknak igen nagy fontosságát tulajdonítanak. Bizonyosnak mondják...

Ferencz József király ma este 9 órakor elutazott az anhalti pályaudvarra...

Este ismerkedési bankett folyt a vig hangulatban a Stefánia-kioszkban. A szék vendéglő, mely még a mi Krispin-teremünk...

A dalárdák szavazattal bíró képviselőinek előterjesztése hullap reggel tartatik meg...

Ö Felsőge születésnapján, vasárnap az aradi várbán is nagy ünnepélyesség tartatik...

Waldstädten János br. altábornagy hadtestparancsnokhoz stírum van mostanában szerencséje Aradnak...

Korai szüretre van kilátás az idén az aradi hegyalján, minek oka a változó időjárás...

Mi is ajánlattal láttuk idehaza, hogy mikor a kolozsári dalárdák hangversenyestek szorán este a városigyebe, az aradi dalárdák...

csendben olvashatta föl az ítéletet, egyetlen egy közbeiktálás vagy moraj sem szalag...

Az állami törvényszék délutáni ülése előtt és után a szenátorok teljesen nem fogadták...

Királyunk berlini bucsuja. Berlinből jelentik 15-iki kelettel: Ma igen fontos értekezések voltak...

Ezen politikai és katonai konferenciáknak igen nagy fontosságát tulajdonítanak. Bizonyosnak mondják...

Ferencz József király ma este 9 órakor elutazott az anhalti pályaudvarra...

Este ismerkedési bankett folyt a vig hangulatban a Stefánia-kioszkban. A szék vendéglő, mely még a mi Krispin-teremünk...

A dalárdák szavazattal bíró képviselőinek előterjesztése hullap reggel tartatik meg...

Ö Felsőge születésnapján, vasárnap az aradi várbán is nagy ünnepélyesség tartatik...

Waldstädten János br. altábornagy hadtestparancsnokhoz stírum van mostanában szerencséje Aradnak...

Korai szüretre van kilátás az idén az aradi hegyalján, minek oka a változó időjárás...

Mi is ajánlattal láttuk idehaza, hogy mikor a kolozsári dalárdák hangversenyestek szorán este a városigyebe, az aradi dalárdák...

nok és háromszoros harsány hoch-kiáltások közl élette az czred magas tulajdonosát. ki az eszedet látogatásával oly fényes meg...

A tisztül lakomán a hű testvériség érzelmei és benső barátság jelentőségét hangszólása akkor érte el tetőpontját...

Az emlékeztető berlini látogatás ma véget ért szeretetkirályunk ma este 9 órakor elhagyta a német birodalom fővárosát...

A tegnapi ebédnél Babelbergben Vilmos császár több ízben közölte Ferencz József királlyal és aztán mindketten Henrik herceg egyszólamra...

Szögyény László osztályfőnök, kit Vilmos császár tegnap este 9 órakor fogadott, közelebbi éjjelleg maradt a német uralkodónál...

Ma volt a tisztül lakomája, melyen mind a két uralkodó részt vett. A lakoma alatt Ferencz József felsőge Vilmos császár és Henrik herceg közl tilt;

Ma volt a tisztül lakomája, melyen mind a két uralkodó részt vett. A lakoma alatt Ferencz József felsőge Vilmos császár és Henrik herceg közl tilt;

Ma volt a tisztül lakomája, melyen mind a két uralkodó részt vett. A lakoma alatt Ferencz József felsőge Vilmos császár és Henrik herceg közl tilt;

Ma volt a tisztül lakomája, melyen mind a két uralkodó részt vett. A lakoma alatt Ferencz József felsőge Vilmos császár és Henrik herceg közl tilt;

nagy meglepéssel nyilatkozték. Ugy az udvar, mint a közönség körében konstálják, hogy az eddig Berlinben még kevésbé ismert Ferencz Ferdinánd főherceg személyisége mindent a legkellemesebb benyomást tette és általános rokonszenveny találkozt.

A pohárköszöntők alkalmából a „Nationalzeitung” a következőleg nyilatkozik: fenkölt érzelmekek olvassuk Ferencz József felsőge pohárköszöntését. Benne tiszteljnk nemcsak a magas politikai értéket, hanem emberileg is közel áll hozzánk e készséges elmondója.

A Spandau melletti hadgyakorlat a legérdekesebbnek folyt le. A két uralkodó a Gatow mellett értélrt és az egész vidéket uráló Windmühlenbergen foglalt állást.

Tegnap délután Ferencz Ferdinánd főherceg Bismarck herceggel hatott mint hogy azonban akkor épen uralkodók volt a kancellárnál, a főherceg csak névjegyet hagyta ott.

A politikai körök a legnagyobb meglepéssel fogadják az uralkodók találkozásának lefolyását és attól a európai béke határozott megszilárdulását várják.

Nagy meglepetést szült ma a füstmentes lőporalkalmazása a szandau hadgyakorlaton. Hoaszó lővónalakon a fészorított gyorstüzeltés dacára...

A tegnapi ebédnél Babelbergben Vilmos császár több ízben közölte Ferencz József királlyal és aztán mindketten Henrik herceg egyszólamra...

Szögyény László osztályfőnök, kit Vilmos császár tegnap este 9 órakor fogadott, közelebbi éjjelleg maradt a német uralkodónál.

Ma volt a tisztül lakomája, melyen mind a két uralkodó részt vett. A lakoma alatt Ferencz József felsőge Vilmos császár és Henrik herceg közl tilt;

Ma volt a tisztül lakomája, melyen mind a két uralkodó részt vett. A lakoma alatt Ferencz József felsőge Vilmos császár és Henrik herceg közl tilt;

Ma volt a tisztül lakomája, melyen mind a két uralkodó részt vett. A lakoma alatt Ferencz József felsőge Vilmos császár és Henrik herceg közl tilt;

pohárköszöntő hatását, azzal fokozta, hogy a köszöntő végén a „vállvetve” szó elő beszurta Ferencz József felsőge jelszavát, a „viribus unitis” szavakat, minek folytán a mondat így hangzott: „és ha a gondviselés úgy akarná, (a német hadseregnek az osztrák-magyar hadsereggel) viribus unitis, vállvetve kell majd küzdenie.”

Az uralkodók látogatása által előidéztett ünnepi hangulat Berlinben napról-napra fokozódik. A katonai látványosságok, a kifejtett pompa folyton nagy néptömegeket csódit az utcára.

Tegnap délután Ferencz Ferdinánd főherceg Bismarck herceggel hatott mint hogy azonban akkor épen uralkodók volt a kancellárnál, a főherceg csak névjegyet hagyta ott.

A politikai körök a legnagyobb meglepéssel fogadják az uralkodók találkozásának lefolyását és attól a európai béke határozott megszilárdulását várják.

Nagy meglepetést szült ma a füstmentes lőporalkalmazása a szandau hadgyakorlaton. Hoaszó lővónalakon a fészorított gyorstüzeltés dacára...

A tegnapi ebédnél Babelbergben Vilmos császár több ízben közölte Ferencz József királlyal és aztán mindketten Henrik herceg egyszólamra...

Szögyény László osztályfőnök, kit Vilmos császár tegnap este 9 órakor fogadott, közelebbi éjjelleg maradt a német uralkodónál.

Ma volt a tisztül lakomája, melyen mind a két uralkodó részt vett. A lakoma alatt Ferencz József felsőge Vilmos császár és Henrik herceg közl tilt;

Ma volt a tisztül lakomája, melyen mind a két uralkodó részt vett. A lakoma alatt Ferencz József felsőge Vilmos császár és Henrik herceg közl tilt;

nyok az előző havhoz képest kevésbé ki-elégítőleg alakultak. A betegülések a halálozások száma növekedett. Az összes halálozások 40 ezzel volt nagyobb a városi halottak száma a városi születettek száma csak 22 ezzel haladta meg. Tulajdonképpen a tápcsatorna, eorvász-hurutos bántalmával találkoztunk. A csecsemők heveny békürléje, a nagy hőség befolyása miatt igen gyakori lett s a halálozások nagyobb számát fűtötte. Heveny fertőzési betegségek szörvénysor: vagy egyes esetekre ezorítók voltak. Heveny-járvány ki-elégítően jelentkezett s a hó folytán csak 8 ujjabb esete van bejegyezve. A vörheny ször, typhus ótázor, a vérhas háromszor, difteritiz háromszor a torokgyík kétszer lett jelenlevő, tracheoma miatt 2 beteg helyeztetett a kórh-zsba. A különböző város részekben s a kórházakban elhunyt összesen 112 egysz, ezek közül 60 fi, 52 nőnemű, városi illetőségű 100, idegen 12. A városi illetőségű elhaltakból esik a belvárosra 27, Poryavára 29, Sarkkára 14, Ujtelepi 3, Gajra 10, Ségára 4, a tanyaikra 4, a kórházban kimúlt 9. Nevezeteseb halálokok: veleszületett gyengeasg 9, rángás 4, tüdőgümő és aszkór 24, tüdőlob 4, agyban-lalom 4, szívhaj 5, torokgyík 2, difte-ritis 2; vörheny 1; kanyaró 1, hökzurut 2, bagymás 2, béhurut 32, vérhas 1, veselőb 3, rakcseny 3, vizkór 1, végegyütlés 6 stb. Baleset 1. Halva született 6. Az összes elhaltak körül orvosoltatott 103. A halálozások évi aránya e hóban (s városi halottak és lakosokra katonák nélkül számítva) 31.7 pr. mille. Hazasul 23 pár. Orvosrendőri halaszemle tartatott 5 eseten. Orvosrendőrileg vizsgálattott 163 letartoztatott egysz. A dajkái kisdetek létszáma volt július végén 198.

— **Iványi Üdön** „A püspök a tya fia sága” című regényét a napokban fogja megküldeni előfizetőinek, kiktől ez uton becsanót kér, hogy az előfizetési felhívásban adott ígértének eleget nem tehetett, de kété hónapon át, mint sulyos beteget őrizte az ágyat s a nagy betegségből csak most kezd gyógyulni Marilla-olyki kellemes légkörében. E nagy betegség okozta az, hogy a regény az előfizetőknél még meg nem kildetett.

— **Esperességi gyűlés.** A békési ev-esperességi évi rendezés közgyűlése az évben N a g y l a k o n tartja augusztus 20—21-ik napjain. Előértekezletek már 19-ikén történek.

— **Esküvő.** T o k o d y Viktor, aradi kir. pénzügyi fogalmazó szerdán délután esküdtöt örök házasságát a minortikák templomában övz. B o c k n é Urdó szép és kedves leányának, B o c k Klimentina kasszaszonynak. Az esküvő nagy és díszes közönység volt jelen.

— **Csanádmegyeli történelmi és régészeti társulat**, mint lapunknak írják, folyó hó 12-én tartotta alakító közgyűlést. Mazonk a megye székhelyében, a tagok élénk részvétele mellett. A mozgalom ezen társulat alakítása iránt már három évvel előbb indult meg, a mikor is az alapszabályokat elkészítették s a taggyűjtő iverket kibocsátották. Miatán az iverken eddig 8 a l a p í t ő és 164 r e n d e s t a g jelentkezett, s az alapszabályokat, is azóta a belügyminiszterium helyben hagyta, semmi sem állt tovább utján a végleges megalkadásnak. A gyűlésen L o n o v i c s József, Csanádmegye főispánja elnökelt s miatán K e m é n y Mihály kir. tanfelügyelő — mint ideiglenes titkár — jelentését felolvasta, megtörtént a tisztikar megválasztása. Megválasztottak: elnöké egyhangy lelkedéssel L o n o v i c s József főispán, alelnöké S z é l Akos országgyűlési képviselő, titkárá C z i n k ó t s z k y Mártont, másodtitkárá K e m é n y Zoltán dr.-t, ügyészé D ó s a Sámuel dr-t és ágyaróssá B a l k u Gyulát. A 12 tagú választmány tagjai lettek: K u n László dr, M e s k ó Sándor dr, K e m é n y Mihály, J u h á s z György, S z é l l ő s y Antal, K i s s Lajos, M a j o r Miklós, J u s t h Gyula, S c h e b e r e n y i Andor, K o v á c s Pál, M o l n á r Albert és C s u k á s i Mór. A közgyűlést követőleg megtartott választmányi ülés elhatározta, hogy folyó hó 17. és 18-án a megye egyes pontjain régészeti czéliből ásatásokat rendezs ezeken való részvételre meghívta T ö r ö k Aurél dr-ét, egyetemi tanárt, F e l c h t i g Imre dr-ét, a tiszazugai tisztulat elnökét és S z é l Farkas kir. táblai bírót, kik is közreműködésüket már eleve megígérték volt. Údvözöljük az új társulatot s kívánjuk, hogy munkásságuk minél gyümölcsö-zőbb legyen.

— **Erkezős a fegyvergyakorlatra.** A 46-ik (szegedi) gyalogezred h é t f ő n dében érkezik meg Pécska felől A r a d r a a nagygyakorlatokra. A szegediek két o-szpathan indultak. Az első áll három zászló-lőből, a második két zászló-lőből s a z-e-redtörzsből. Velük jön Aradra a katonaközpontok is.

— **Szokatlan eset.** Az aradi indóház-tól osztorfokán este n y o l o z e g y -

m á s u t á n h a l a d ó l ó v o n a t hozta be az Erdély felől Aradra érkező utasokat. A sok löfély kellett is nagy szem-zációt a főterem sáló közönység körében. Pedig hányan jöttek be gyalog és bérko-saikon a vasutttól Ünnepep lévén, reneteg nép volt kint a hegyzájában is, kik az esti vonattal érkeztek hazra. Ilyen ereje van a zónának.

— **Jegyzők gyűlése.** A csanádmegyeli községi jegyzők egylete vasárnap, e hó 18-án M e s d h e g y e s e n rendki-vüli közgyűlést tart, melynek főtárgya s község jegyzői nyugdíjzabályzat módosítása képezi. Ugyanezen közgyűlésen a vármege által tervehetett tüzrendészeti és építkezési szabályzatok is tárgyaltnak fognak.

— **Felhívás Aradhegyaljai szőlőbirtokosaihoz.** A nagyméltóságú földmive őszgyi m. kir. miniszterium s amerikai szőlők el-adásáról szóló hirdetmény, és az ezek megrendeléséhez szükséges megrendelési iverket kibocsátotta. Tekintettel azon körülményre, hogy a megrendelések szeptember hó 31-ig a Miniszteriumhoz felküldendők, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek, és a ve szők a megrendelések beérkezésének sorrendje szerint fognak kiadtnak, tisztel-tel felhívjuk az érdeklődő szőlőbirtokos-ság, hogy megrendelését mielőbb tegye meg. A bélyegmentes megrendelési iverk, és hird-etményeket a bírt igazgatóság bárkinél, egyszerű levelezőlapon tett megkeresésre — a kívánt mennyiségben megkldti. Menei, 1889. augusztus 16. A m e n e s i v i n o z e l l é r i s k o l a i g a z g a t ó s á g a.

— **Jegyzőválasztás.** N e m c s i k László makóvárosi számvevő a krassó-szörényenyéki Szapáryfalva község jegyzőjévé választatott meg.

— **Szárász.** Csanád vármegye alispánja legutóbb meghozott határozatával engedé-lyezte mindazon vízműveket, melyeket: a szárászármentesítő és belvizeszályozó társulat a Szárász szabályozása végett létesí-teni ózálta vett. E szerint engedélyeztetett a sámsón-apátfalvi főcsatorna, a királyhe-gyesi mellécsatorna, a kis-iratosi, katasá-i, putrikalmi csatorna, a Szt.-Pál éri kereszt-át, az a r a d - g á j i s z á r á z é r i é s p ó c s k a e r d e i c s a t o r n a. Az alispán az építkezést akk-epen engedélyezte, hogy mások fennálló jo-gai ne sértsenek s a gazdasági művelés és közlekedés érdekei biztosítva legyenek. A felszólamlások ide vágó észrevételei leg-nagyobb részt figyelembe vették. Az iverke terjedő határozat fel küldetett a kormányhoz fellhívással végzett.

— **Kocsipostal, csomagok pesztelése.** A beltöldi és a magyar-országok postai o-sz reformalomban ezentul nemcsak az értékvnyilváníttás nélküli, hanem azon kocsipostal csomagok is pesztelése nélkül fogadtatnak el, melyeknek nyilváníttott értéke 200 forint meg nem haladja, ha tartalmuk akár ana-k természetes oszhatlansága, akár a hazs-csomagolás és lezárás által (pl. raggyó stb) eléggé megvédeltnak és biztosítottatnak látszik. Kivétetnek ez alól oszupán azon o-sz-magok, melyek aranyat, ezüstöt vett alakban vagy rudakban továbbá kézszépnét értékpapírt, drágaságot, valódi csipkét és efféléit tartalmaznak, mert ezekről nézse a mennyiben az érték nyilváníttva van, a pesztelés továbbra is kötelező.

— **A szárászati csatornák pítésére kiírt pályázati tárgyalás a napokban tartat-tott meg K á l l a y Zoltán kormánybiz-tos elnökelete alatt. Az ország minden ré-széből sereglettek ósste vállalkozók és min-den számitáson felül sok ajánlat nyujtatott be, melyek közül visszatartatták: P e r e g r i n i e s B e c s á k a r a d i c z é g n e k a pécska oszatornára vonatkozó és közméterenként 24¹/₂ krért vállalkozó ajánlata, továbbá D e u t s c h A és fia budapesti czegek a sámsón apátfalvi sa-kaszra köbméterenként 23¹/₂ kr, a kisirato-sira 30 kr, a pesti magy építő társulatnak a sámsón apátfalvaira 26 kr, a kis-iratosira 20¹/₂ kr, végre T ö r ö k Antal és társának a sámsón apátfalvaira 23 kr, a kis-iratosira 19 kr, a putrikalmi és hatházra köbméteren-ként 15 kros ajánlatai. Az irányváltozás és más okból is, az ajánlatok feletti határozat ki-hirdetése, a miniszteri eldöntésig, vagyis 10 napig függőben tartatik.**

— **Kifosztott pénzlevél.** A múlt hét egyik napján S u h á n s z k i Pál nagy-laki lakos bement N e u m a n n Lajos kereskedőhöz, kérve azt, hogy egy aradra oszmesendő levélbe 674 forint csomagoljon és peszteljen be. A kereskedő est azonnal meg is cselekedte és Suhánszki a pénzlevélét vitte azonnal a néhány lépényire fekvő postár. Mikor a levél rendelésiái helyére ért rendszeren volt lepecsételve és ennek dacára csak 174 forint találtatott benne.

— **A 480.000 forintos ternő ügyében** újabb fordulat állott be: Mint Temesvárról írják, V o z á r y vizsgálóbíró Verecsore utazott. Ott lakik ugyanis az a lottógyűjtő, a kivel F a r k a s Menyhért évek óta oszkelettésben volt s a kinek állítólag a félmilliót nyeresémből is nagyobb összeg jutott. Farkas Menyhért ügyében Vozáry bíró már a jövő hónap elején befejezi a vizsgálatot, s ha a törvények által ha-zandó határozatokban a felek megnyugodnak, nagyon valószínű, hogy a nagy port fű vert ügy már s e p t e m b e r h ó v é g é n t á r g y a l á s r a kerül.

— **A temesvári helyőrség e hó 29-én** hagyja el a fővárost, hogy elmenjen R a d n a l i p p á r a a hadosztályi gyakorlatokhoz. A katonák a gyakorlatok befejezése után szeptember közepe-táján mennek vissza.

— **Elfogott rablőgyilkos.** A csendőrség elfogta a Fibišen elkövetett rablőgyilkosság tettesét K o b i l á s Matyas személyében. Atadta a temesvári törvényszéknek.

— **A kor gyermekei.** A Salacz-parkban született a következő kis történet: A papa kildötötte a nagyságos mamát sétálni a két kisasszonnyal az 5 éves Irma-kával és a 7 éves Emmikével. Déltűn kiestél maga a papa is, hát a mamát ott találja a padon a „Divalsalon“-t forgatva, mögötté pedig a gyepen a picinyeket, a kik hirtelen zavar-lak dugtak el valamit a kötélykájuk alá. „Mi az, a mit eldugtatok?” — kérdi saigzo-rnan a papa. — „A mama szebből oszt ki — felel a 7 éves Emmi — „Dehát mut-saad mi az!” — „Ej de kíváncsi vagy papa, — hát „A n á s s z é j.”

— **Élelagaas öltözék.** Egy kopoti fekete ken-dőbe burkolt asszony előadja a kapitányuk, hogy a lakója elerőköt. — Tetszik tudni, kapitány ur, egy rést nem is nagyon bándom, hogy elerőköt, ismeret mert valami oszimeres egy ember volt. Minden o-sz eunya kurjongatással tört hazra. Szinte féltem a vad oszemeitől. Hanem sok házámossal tartosik, aztan azt a kis rongy holmiját is megvá-ly vitta. — Hát keresztessen? — Ugy, ugy, te, kintesse kapitány ur, keresztessen. — Olyan napas-mos-féle ember volt ugy-e? Milyen volt a ruhája? — Nem parasitos, könnyűgöm. Egy vedlét, sőt-bé-játzó kaputrokk volt rajta, beöltött osziladék, meg egy tarden kisakadtt uri pantalon. . . . Nem pa-rasztoson volt öltözve, hanem uriasan; tetszik tudni olyan el-gáncoson!

— **Hő- és légmérsék időjárás.** Arad-yról 60 roszának megfigyelése szerint az elmult július hóban a hőmérséklet legmagasb állása (C 35⁵) július 14-én déltűn leg-alantab állása (C 13⁸) július 29-én reg-el-gyestett. A légsúlymő állása 764-7 mm. legmagasb 1-es 750-3 mm. legalantab pont között ingadozott. Az időjárás nyárias meleg, néhány nap tropicus hőségű volt, a h ó h e l e j e n s v é g é n g y a k o r i o s k é l e k e t z i v -tattal. Eszt 10 nap, égbőluror volt hű-szer, vihar egyezor. A csapadék magassága 103 mm. Uralgó szélirány volt a keleti.

— **Két iskolás gyermek teljes ellátására** elvállaltatik. Bővebb értesítést a kiadóhiva-talban.

— **N i n c a s z e r**, mely képen volna dr. B o s a é l e t b a l z a m a k a t a piacokról leszoritani, mert ennek kiadó jó hírneve oszakis nagyszerű hatása által, melyet minden gyomorbanál előidéz és ezért felhívom b. tian. Dr B o s a é l e t b a l z a m a B. Fragner gyógyszer-tárból Prágában minuen gyógyszerárban kapható.

KÖZGAZDASÁG.

— **A mezőgazdasági állapotról.** A földmívelésügyi miniszteriumhoz augusz-tus hó 6-ától, augusztus 12-éig bezárólag beérkezett hivatalos jelentésekben a v e t é s e k á l l á s á r ó l a következőket kösöljük:
A b u z á t már oszaknem mindenütt teljesen behordták és a cseplés folyamatban van, sok vidéken be is végeztek. A Duna balpartján ninesenek az eredményre meg-elégedve, a szem gyenge oszorult és könnyű. A Duna jobb partján nehöl közpérmést adott. A Duna-Ti: sa közén az eredmény különböző, által gyenge közpérmés. A Tisza jobb partján az eredmény oszékely ivéttelileg gyenyeg, mint minőség tekintetében gyenge közép és közepen aul. A Tisza balpartján az eredmény oszupán Szatmár-megyében érte el a közpérmés átlagot, más megyekben mindenütt közepen aul maradt, a minőség is osak Szatmárban kielőgítő, másut osz oszorult szem, Biharban az üz-zőgős is. A Tisza-Maros szögén a termés me-nyenyiségileg gyenge közpérmés, minőségre nézve is kifogásolják, átig körülbelül osak 77 kilogrammos. Az erdélyi megyekben az eredmény oszékely, alig 3—4 magot adott, azt is a rozda többnyire oszorultá tet-te, takó szinű és sűrűgös, nehöl a magot sem fizette vissza. Helyenkint azonban minőségre nézve jó.

— **R o z a.** A Duna balpartján A r a v a megyében most aratták, közpérmés és azon alul üz-t, Liptóban nagyrészt lekaszálták, behordása folyik, egyebütt már legtöbbnyire kielőgettek. A termés mindenütt gyenge. A Duna jobbpartján ugy minőség, mint men-nyiségre nézve gyenge közpérmés hozatot adott, a cseplés helyenkint még mindig tart A Duna Tisza közén cseplés még fo-lyik, hozama a búzánál jobb, által közpérmés. A Tisza jobb p rtján nagyobbára már eloszépülték, az eredmény közepen aul i e-gyene közpérmés. A Tisza balpartján köz-épen aul termés van, kivéve Szatmár, höl kielőgítő s minőségileg is megelöször. Tisza-Maros szögén gyenge közpérmés termést adott, ugy minőség, mint mennyi-ség tekintetében. Az erdélyi megyekben, bar jobbnak látszott a búzáni; mindazáltal a termés közepen aul maradt a így a vá-rakozásnak nem felelt meg.

— **A r p a.** A Duna balpartján a tavaszi árpa aratása folyton tart, az eredmény semmi tekintetben nem kielőgítő, mert mennyiségre kevés lett, minőségre pedig gyenge; sok helyt aratás közben érte az eső s az amugy sem kifogástalan szem meg-szargult, szalmát is keveset adott. A Duna jobbpartján általában gyengén, sőt nehöl rozsalat fizetett. A Duna-Tisza közén a tavaszi árpa aratása bevégeződött, a cseplés javaszi folyik, a termés, minthogy könnyű és apró-szemű — gyenge közép és ezen alulnak mondható. A Tisza jobbpartján Szepesen és még több helyt aratták. A cseplés folyik, a termés többnyire gyenge közpérmés és közepen aul. A Tisza balpartján Bihar né-mely részében közepen, általában azonban mindenütt rozsalat fizetett, Hajdu és Ugosa-ban helyenkint még a vetőmagot sem adta meg, Maramarosban itt-ott még lábón áll. A Tisza-Maros szögén által gyenge közpérmés osz osak itt-ott volt közpérmés az eredm-ény. Az erdélyi megyekben által véve köz-pérmés termést adott.

— **Z a b.** A Duna balpartján részben le-

arattatott, nagyobb részt azonban most ara-tják. A termés gyenge hozatot iger. A Duna jobbpartján cseplés folyamatban van, közpérmés hozatot adott A Duna-Tisza közén aratása már befejezetnek tekinthető; gyorsan oszékélyt a cseplést is; mennyi-ségre közép, minőségre különböző, de nem kielőgítő a termés. A Tisza jobb partján aratása még több helyt folyik, a termés különböző eredményt fog nyujtani, általán gyenge közpérmés, itt ott köz p és jó köz-pérmés. A Tisza balpartján: Maramaros-, Szatmár-, Ugocsa- és Szilagyvármegyékben most aratták, sőt helyenkint még nem is aratható, zöld; e helyeken is osak gyenge közepen aul termést iger, legtöbbnyire kétszer érő. A többi vármegyékben rozsz termést adott. A Tisza-Maros szögén cseplés és nyomtatása folyamatban van, a ter-més által gyenge közpérmés, itt ott gyenge azonban közép, sőt helyenkint közép jó köz-pérmésre különböző, nagyobb részt nem kielőgítő, mert osak az apró és közpérm-szem. Erdélyben aratták: apró, általában nagyon gyenyegén fizet, a korábbiak job-bak, a oszékély alig érnek valamit. Több hely-en üzőgős.

— **T e n g e r i.** A Duna balpartján tul-nyomó részben kielőgítő, sőt jó, nehöl si-lány. Bars nagy részében felüdlött, helyenk-int a közepen felüli termés már is bizto-sítva van, kisebb részében teljesen elmar-adt; Esztergomban apró oszveket hozott; Hontban átig közpérmés; Nógrádban rozsz-ut költött; Nyitra egy részében jó termés-t, más részében gyenge hozatot iger; Po-zsonyban tele részben jó közpérmés és azon felüli fele részében gyenyegb, nehöl rozsz. A Duna jobb partján könnyebb talaju föld-eken kielőgítően, keményebb talaju föld-eken gyenyeg áll. Fejérben nehöl apró osz-veket hozott. Tolna- és Zala megyékben itt-ott visszamaradt. A Duna-Tisza közén sokat javult, de az időjárás miatt helyenk-int hanyatlani kezd, a mostani állása után itélve, jó közpérmésre van kilátás. A Tisza jobb partján javult, itt-ott még most is gyenge. A Tisza balpartján jó közpérmésre nyujt kilátást. Bihar és Hajduban kevesebb lesz, mint remélni lehetett, Szabo-lcban a legrosszabbul áll, osk a meddő szár, a oszvek aprók. — A Tisza-Maros szögén által véve jól áll, Temes és Arad egyes részében kitűnően, Csanádban meg-előzősen. — Erdélyben fejlődésében a szá-rasság megakadályozta, a oszvek kicsinyek maradtak. A várható termésmennyiség bár oszékély, még mindig kielőgítőnek mond-ható.

— **Hüvelyesek és kerti vetemények** mindenütt kielőgítő, Szepesen kitűnő eredményeket várnak, Szabolcs- és Szatmárban a hozam igen ke-vés; a Tisza-Maros szögén káposzta kevés lesz; Erdélyben általában közép, nehöl köz-épen felüli termés mutatkozik.

— **K e n d e r é s l e n.** A Duna balpartján Trenócsében a kender rövid maradt, a len Arvában közpérmés, Lip óban helyenk-int ki sem szedik; a Duna-Tisza közén minden tekintetben jó; a Tisza jobbpartján közpérmés termést adott; a Tisza bal-partján igen különbözően áll; Erdélyben apró maradt.

— **B u r g o n y a.** A Duna balpartján a korai gyenyeg fizet, a késői sem teljesen kielőgítő; a Duna jobbpartján közpérmés hozama nyujt kilátást; a Duna-Tisza közén kielőgítő termés várható; a Tisza jobbpartján a termés kielőgítő, itt-ott apró, a késői megelözősen jól fejlődik; a Tisza balpart-ján főképp a késői, valamennyire javult, Szatmár és Szilagyban a korai jól fizet, a késői is jó termés várható; a Tisza Ma-ros szögén a korai termés kielőgítő, a késői jól fejlődik; Erdélyben a termés mennyi-ség nem felelt meg a várakozásnak.

— **D o h á n y.** A Duna jobbpartján gyenge közpérmés hozatot ad; a Duna-Tisza közén gyenyeg fizet, török; a Tisza jobbpartján megelöhető jó eredményt ad; a Tisza balpartján Hajduban gyenge, Szabo-lcban közpérmés a termés; a Tisza-Ma-ros szögén az eredmény kielőgítő és jó.

— **C z u k o r t é s t a k a r m á n y r e p e** a a beidült eszérekre javult, nehöl újra sanyli a szárazságot, által közpérmés termést fog adni; a takarmányrépa Sáros és Biharban gyenge. — **M e s t e r s é g e s t a k a r m á n y.** A Duna balpartján gyenyeg fizet; a Duna jobb partján a lóhera 3-ik kaszássa iger gyenyeg fizet, lóhera-félék javultak; a Duna Tisza közén a lóhera és lóhera-félék általán gyenge hozatot adnak, magot-köny közepen aul természetű fizetett; a Tisza jobbpartján gyenge közpérmés a hozam; a Tisza balpartján kevés mestersé-ges takarmányt nyertek; a Tisza-Maros szögén gyenge-közpérmés termést nyujtanak; Erdélyben lassan nőnek. — **T e r m é s e t e s t e k s z á l l ó k** és l e g e l d é k. Helyiely-közöl meg-elhető szép sarju fű van, általán azonban gyenge, vagy éppen semmi termésre sinus kilátás. Legelőkre is kívánatos volna ez osé. — **S z ő l ő k.** A Duna balpartján igen különbözően állanak, Pozsonyban jó termés-t iger, Hontban már puhul de a szem apró. Esztergomban a szárazság miatt nem fej-lődhetik, Nyitrában kezd hanyatlani; a Duna jobb partján és a Duna-Tisza közén jó ter-mésre van kilátás; a Tisza jobb és balpart-ján kielőgítően és jól áll, Gömör-, Zemplén-és Szabolcsmegyékét kivéve; a Tisza-Maros szögén fonnysdnak, által, már kielőgítően állanak; Erdélyben jó közpérmés s kitűnő bor várható. — **G y ü m ö l c s e s** kevés mutatkozik. — **E l e m i o s k a p á s o s k.** Szabolcs-megye nagykállói járásában több községhen a jég a dohányban, szőlőben és tengeriben sok kárt okozott.

VEGYES KÖZLEMENYEK.

— **Karbol-füstölés** sertés-orbános és juh-léptelen ellen. Tekintve azon segélytelen állapotot, melylyel a gazdi a sertés-orbános-ossal a juhok léptenyével szemben áll, okvetlenül tanácsos minden új szerrel tudomást venni, és ha kell, meg is kísérelni azt, kivált ha ennek kivitele oly egyszerű

s eredménye oly kedvező, mint a következő jaccelés, melyet egy uradalmi bérlő adott elő az uj-branderburgi gazdasági egyes-ületben. Ez a szer az állatok átüftöltéséből áll, még pedig nem osak azon istállókból, melyekben a beteg, hanem ahol az e osz-sze állatok is vannak. Az átüftölés he-vevitt, tisztított karbolosavval történik. Ez ugyanis, ha erősen bevittetik, könnyven megyt át légnemű áll-pothba, gőzvé válik, s a jelentésétevő ezt akként alkalmazta, hogy izzórtá tett szappanokot ónta s az szaltal ketekosott gőzzel megtöltötte az istállókat. E szer alkalmazására véletlenül bukkant, midőn pár évvel ezelőt bérietén, Warlin-ben sertéslei közt kiltört az orbános. Am-bár már több állat beledögöltt e bajba, ez nem terjedt tovább, és miután a füstöl-ést még pár napigismételte, valamennyi állat meggyógyult s a betegség teljesen megszunt, Eppoly biztosan és gyorsan hatott e karbol-sav- füstölés egy évvel később, midőn ujra mutatkozott a sertés-orbános. A karbolos-av-tulvalóleg fertőtlenítő-szer és a jelentés-tevő nézete szerint annak hatása a füstöl-ésnél azon alapszik, hogy mivel az állatok a ragályanyagot beelőgítik s ez tehát első sorban a beteg állatok tüdűjében és lézöz-szerveiben lép fel, itt a belehelt karbol-gőzök által megölik. A karbolgőzök épen nem ártnak az állatoknak, még nagyon erős füstölés mellett se, a szer nagyon ol-csó s emellett könnyen megszereshető, mi-vel tisztított karbolos minden gyógysz-terában kapható; aztan meg elpárologtatá-sa is könnyen végezhető izzó vaslapá-tokra való óntás által. Egy pomerániai barátja — ugymond — szintén kedves-eredményre alkalmazta ez eljárást a ser-tés-orbános ellen. O maga más beteg álla-toknál, sertéséken kívül még nem tett ki-sérletet, de tanácsára a csipinai jószákgor-mányzó megpróbálta. Ennél ugyanis a ju-hoknál léptelen tört ki, még pedig oly he-vesen, hogy 200-nál több állat hullott el, mielőtt a karbolosavval való füstölés alkalm-ztatott. Ez oly módon történt, hogy az egész juhnyáját, egészséges és beteg állato-kat együtt a juhokaliba veszavitték, ebben elzárták az ablakot és minden nyílást s aztan az istálló pá napig megtöltötték karbol-gőzzel. A szer ismételt alkalmazá-sa alia! itt is határozott javulás éretett el.

— **Szees-üzlet.** — (Augustus 16.)

(B.) Szees, Készárny nagyban 49.50—75 kicsinyben 50, hordó nédkál pr 100 Liter * 35 frt fogyasztási adó.

— **Budapesti piacbörze.** — (Augustus 16.)

Elegendő kínált, lanyhavételkedv. For-galom 10000 m. Osi buza 8.45—46. Ta-vaszi buza 9.06—07. Maj-juniusi tergeti 5.58—59. Osi árpa 6.17—18.

Hivatalos piaci árak Aradon.

— Aug. 16. —

Gabonamélték: tiszta buza legnehezebb 8 frt 20 kr, közép 8 frt 10, kétzteres leg-nehezebb 7 frt 60 kr, közép 7 frt 40 kr, rozsa legnehezebb 6 frt 10 kr, közép 6 frt — kr, árpa legnehezebb 6 frt 10 kr, közép 6 frt — kr, zab legnehezebb 5 frt 20 kr, közép 5 frt 60 kr, retek-repeze legnehezebb — frt — kr, kukorica 5 frt 10 kr 100 kilonként.

Liszt: legfinomabb 0-és 16 frt — kr, leg-finomabb 15 frt 60 kr, zsemlye 14 frt 20 kr ehor kenyér 13 frt 20 kr, fekete kenyér 11 frt 40 kr, rozsa — frt — kr, tengeri — frt — kr mmkint. Dara tiszta búzából 16 frt 80 kr. Arpakása 14 frt 20 kr mmkint.

Hüvelyesek: borás 18 frt — kr, bab 10 frt — kr, lencse 16 frt — kr, köleskása 11 frt 60 kr, burgonya 3 frt 60 kr méter mássáknakint.

Szén: 1. kötött legjobb 4 frt — k 11 közepesüri 3 frt 50 kr, közepen leg-több 3 frt 50 közepesüri 3 frt — mmazza.

5. Köttel vagy agyi szalma: legjobb 3 frt — kr, közepesüri 2 frt 50 kr egy méter mássa.

6 Takarmányszalma: legjobb 2 frt 10 kr, közepesüri 2 frt 50 kr, egy meter mássa.

Hivatalos árlolyam

a budapesti áru- és árték társadón 1889. évi augusztus hó 16-án.

Magyar aranyárak 4. sz.	99.75
magyar papírárak 5.	94.80
magyar vasúti köles	—
magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	100 —
magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	—
magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	112.25
magyar földterhermentési kötvény	104.75
magyar földterhermentési kötv. száradék	104.75
Tomos-bánai földterhermentési kötvény	104.75
Erdélyi földterhermentési kötvény	104.75
Horvát szlavon földterhermentési kötvény	—
Magyar osztrák-romániai kötvény	100 —
Magyar nyereségny-arajegy-kötvény	137.90
Tiszaszabályozási és enegedi norajegy	129. —
Oszták járadék papírban	88.50
Oszták járadék esztában	4.75
Oszták járadék aranyban	109.50
1880-iki oszták államorajegy	138.50
Oszták-magyar bankorajegy	908. —
Oszták hitelintézet részvény	309.10
Os. és ki. arany	5.44
20 frankos arany (Napoleo id'or)	9.29
Rémet birodalmi mártka	58.40
London	119.50
20 mártka arany	11.68

Hindy Árpád felelős szerkesztő távollétében, a szerkesztésért felelős:
TÖRÖS TIVADAR.

